

BARVENÍ ROVINNÝCH GRAFŮ:

VĚTA (VĚTA O 5 BARVÁCH):

Každý rovinný graf $G=(V,E)$ lze obarvit 5 barvami

Důk:

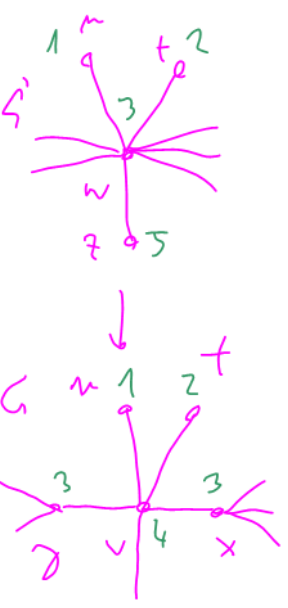
- indukci podle $|V|$
- začátek indukce - $|V| \leq 5$ - triviální
- indukční krok - nechť $|V| \geq 6$
- nechť je minimální stupeň ≥ 5 (jinak lze odebrat vrchol v stupně ≤ 4 , obarvit $G-v$ a poté vhodně obarvit v)
- protože $|E| \leq 3|V| - 6$, tak $\exists v \in V$ stupně 5 a protože K_5 není rovinný, tak \exists jeho sousedé $x, y, z \in \{x, y, z\} \in E$
- nechť t, m, z jsou zbylí sousedé vrcholu v
- nechť je G' graf vzniklý z G kontrakcí hran $\{x, v\}$ a $\{y, v\}$ a w vzniklý vrchol, potom G' je stále rovinný
- IP $\Rightarrow \exists$ obarvení C grafu G' pěti barvami

KONTRAKCE HRAN $\{x, v\}$ A $\{y, v\}$
 ↳ SLEPENÍ KONCŮ HRAN A ODSTRANĚNÍ VZNIKLÝCH NĚSUBNÝCH HRAN A SPYČEK

DEFINUJTE OBARVENÍ C GRAFU G 5 BARVAMI NÁSLEDUJNĚ:

$$c(v) = \begin{cases} c'(v) & v \notin \{x, y, v\} \\ c'(w) & v = x \text{ nebo } v = y \\ i \in \{1, \dots, 5\} \setminus \{c'(w), c'(m), c'(t), c'(z)\} & \text{jinak} \end{cases}$$

ASYMPTOTICKÉ ODHADY:

- spočítat přesné hodnoty (například u počtu nějakých kombinatorických objektů) může být velice obtížné
- často se proto spokojíme s přibližnými hodnotami
- ukážíme si značení, které nám pomůže pracovat s přibližnými hodnotami

- zvané **LANDAUOVA NOTACE**

- NĚJNĚ REÁLNŮH FUNKCÍ $f(m)$ JEDNĚ PROMĚNNĚ NA \mathbb{N}
 - ZADÍMAT NÁS BUDE ASYMPTOTICKÉ CHOVÁNÍ f , NEBOLI CHOVÁNÍ FUNKCE PŘI $m \rightarrow \infty$ (\Rightarrow PRAVILO UVAŽUJEME $f(m) \geq 0$ PRO $\forall m \in \mathbb{N}$)

PŘÍKLAD:

- FUNKCE $f(m) = \binom{m}{2}$ ROSTĚ KVADRÁTICKY V m , NEBOLI EXISTUJÍ KONSTANTY $c_1, c_2, m_0 > 0$ TAKOVÉ, ŽE $c_1 m^2 \leq f(m) \leq c_2 m$ PRO KAŽDÉ $m \geq m_0$
 - TO JISTĚ PLATÍ NAPŘÍKLAD PRO $m_0 = 10, c_1 = \frac{1}{3}$ A $c_2 = \frac{1}{2}$, PROTOŽE

$$\binom{m}{2} = \frac{m(m-1)}{2}$$

- V NÁSLEDUJÍCÍ TABULCE JE PRO REÁLNÉ FUNKCE $f(m), g(m); \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$ ZNAČENÍ A LANDAUOVA NOTACE:

ZÁPIS	DEFINICE	VÝZNAM
$f(m) = O(g(m))$	$\exists m_0, C \forall m \geq m_0 : f(m) \leq C \cdot g(m)$	\downarrow ROSTĚ NAJEDNĚŠ TAK RYCHLE JAKO g
$f(m) = o(g(m))$	$\lim_{m \rightarrow \infty} \frac{f(m)}{g(m)} = 0$	\downarrow ROSTĚ PODSTATNĚ (MÁLEJ) NĚŽ g
$f(m) = \Omega(g(m))$	$g(m) = O(f(m))$	\downarrow ROSTĚ ASPOŇ TAK RYCHLE JAKO g
$f(m) = \Theta(g(m))$	$f(m) = O(g(m))$ A $f(m) = \Omega(g(m))$	\downarrow A g ROSTOU RŮZNĚ STEJNĚ RYCHLE
$f(m) \sim g(m)$	$\lim_{m \rightarrow \infty} \frac{f(m)}{g(m)} = 1$	\downarrow A g ROSTOU ASI STEJNĚ RYCHLE

PŘÍKLAD:

- PLATÍ $\binom{m}{2} = \Theta(m^2)$, ALE NEPLATÍ $\binom{m}{2} \sim m^2$, PROTOŽE

$$\lim_{m \rightarrow \infty} \frac{\binom{m}{2}}{m^2} = \frac{1}{2} \neq 1$$

- PRO PEVNĚ $k \in \mathbb{N}$ RŮZNĚ $\binom{m}{k} = \Theta(m^k)$

ODHADY FAKTORIÁLU:

- **FAKTORIÁL** = $m!$ = $m(m-1) \dots 2 \cdot 1$ = POČET BIJEKCIÍ $\{1, \dots, m\} \rightarrow \{1, \dots, m\}$ (3)
- DEFINICE ŘÍKÁ VŠE, ALE ŠPATNĚ SE S NÍ POČÍTÁ
↳ JAK RYCHLE ROSTE $\frac{m^m}{m!}$?
- UKÁŽEME SI TŘI ODHADY

TVRZENÍ:

$\forall m \in \mathbb{N} : m^{m/2} \leq m! \leq m^m$

OK:

i) HORNÍ ODHAD:

$m! = \prod_{i=1}^m i \leq \prod_{i=1}^m m = m^m$

ii) DOLNÍ ODHAD:

- POUŽIJEME NĚROVNOST, KTERÁ ŘÍKÁ, ŽE PRO KAŽDÉ $i = 1, \dots, m$ PLATÍ $i(m+1-i) \geq m$

- PLATÍ PRO $i=1$ A $i=m$

- PRO $2 \leq i \leq \lfloor \frac{m}{2} \rfloor$ PLATÍ $i(m+1-i) \geq 2 \cdot \frac{m}{2} = m$

- PRO $\lfloor \frac{m}{2} \rfloor \leq i < m$ PLATÍ $i(m+1-i) \geq \frac{m}{2} \cdot 2 = m$

⇒ PLATÍ PRO KAŽDÉ $i = 1, \dots, m$

$$\Rightarrow (m!)^2 = m! \cdot m! = \underbrace{m \cdot 1}_{\geq m} \cdot \underbrace{(m-1) \cdot 2}_{\geq m} \cdot \dots \cdot \underbrace{2 \cdot (m-1)}_{\geq m} \cdot \underbrace{1 \cdot m}_{\geq m} \geq m^m$$

$$\Rightarrow \underline{m! \geq m^{m/2}}$$
 ☒

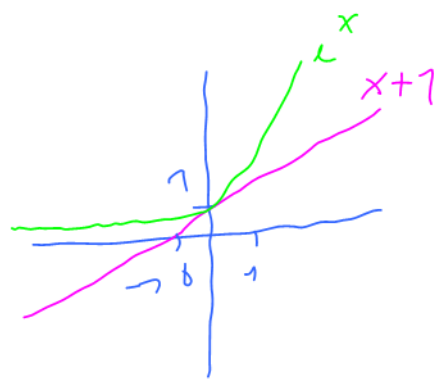
- NYNÍ SI UKÁŽEME SILNĚJŠÍ ODHAD

VĚTA:

PRO $\forall m \in \mathbb{N} : e \left(\frac{m}{e}\right)^m \leq m! \leq e \cdot m \cdot \left(\frac{m}{e}\right)^m$

LEMA:

- PRO $\forall x \in \mathbb{R} : 1 + x \leq e^x$ ($e = 2,71828\dots$)
- DŮLEŽITÝ ODHAD!

OK:

- $f(x) := e^x - (x+1)$ - CHCEME UKÁZAT, ŽE $f(x) \geq 0$ PRO $\forall x \in \mathbb{R}$

- $f'(x) = e^x - 1 \Rightarrow (f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0)$

↳ 0 JE STACIONÁRNÍ BOD

- $f''(x) = e^x$

- $f''(0) = 1 > 0 \Rightarrow$ V BODĚ $x = 0$ JE GLOBÁLNÍ MINIMUM PRO $f \Rightarrow f(x) \geq 0$ PRO $\forall x \in \mathbb{R}$ ☒

- DVA DŮKAZY VĚTY
- 1. DŮKAZ (INDUKCÍ):

a) HORNÍ ODHAD:

- PRO $m=1$ PLATÍ $(1=1!) \leq e \cdot 1 \cdot \left(\frac{1}{e}\right)^1 = 1$

- NECHŤ $m \geq 2$

$$m! = m \cdot (m-1)! \leq m \cdot \underbrace{e \cdot (m-1)!}_{\text{IP}} \left(\frac{m-1}{e}\right)^{m-1} =$$

$$= e \cdot m \cdot \left(\frac{m}{e}\right)^m \cdot \underbrace{e \cdot \left(\frac{m-1}{m}\right)^m}_{\text{LEMA } \leq 1}$$

$$e \cdot \left(\frac{m-1}{m}\right)^m = e \cdot \left(1 - \frac{1}{m}\right)^m \leq e \cdot \left(e^{-\frac{1}{m}}\right)^m = 1$$

LEMA
PRO $x := 1/m$

b) DOLNÍ ODHAD:

- PRO $m=1$ PLATÍ $(1=e \cdot \left(\frac{1}{e}\right)^1) \leq 1! = 1$

- NECHŤ $m \geq 2$

$$m! = m \cdot (m-1)! \geq m \cdot \underbrace{e \cdot (m-1)!}_{\text{IP}} = e \cdot \left(\frac{m}{e}\right)^m \cdot \underbrace{e \cdot \left(\frac{m-1}{m}\right)^{m-1}}_{\text{LEMA } \geq 1}$$

$$e \cdot \left(\frac{m-1}{m}\right)^{m-1} \geq 1 \Leftrightarrow \frac{1}{e} \left(\frac{m}{m-1}\right)^{m-1} \leq 1$$

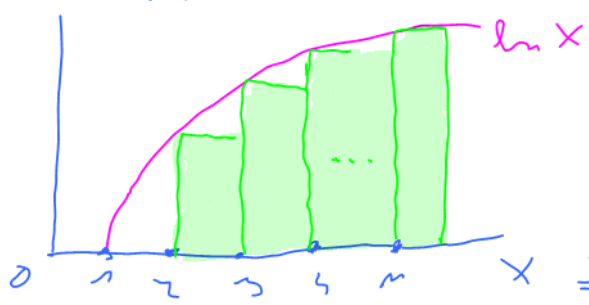
$$\frac{1}{e} \left(\frac{m}{m-1}\right)^{m-1} = \frac{1}{e} \left(1 + \frac{1}{m-1}\right)^{m-1} \leq \frac{1}{e} \left(e^{\frac{1}{m-1}}\right)^{m-1} = 1$$

LEMA
 $x := 1/(m-1)$

2. DŮKAZ (INTEGRÁLEM):

- POUŽE HORNÍ ODHAD (DOLNÍ ODHAD ANALOGICKY)

$m! = m \cdot (m-1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \Rightarrow \ln(m!) = \ln(m) + \ln(m-1) + \dots + \ln(2) + \ln(1) \leq$

POCIS ZELENYCH OBDELMIKU
POCIS POD $\ln x$

$$\leq \int_1^{m+1} \ln x \, dx = (m+1)\ln(m+1) - m$$

$$\Rightarrow m! = m(m-1)! = m \cdot e^{\ln((m-1)!)} \leq m \cdot e^{m \ln m - (m-1)} = m \cdot \frac{e^m}{e} = m^m$$

- NEJSILNĚJŠÍ ZNÁMÝ ODHAD FAKTORIÁLU

- VĚTA (STIRLINGSOVA FORMULE):

$$m! \sim \sqrt{2\pi m} \left(\frac{m}{e}\right)^m$$

↳ ZNAČENÍ Z TABULKY

- BEZ DŮKAZU

5

- BUKÁČEK DE MOIVRE,
STIRLING URČIL KONSTANTU